

การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Method) ร่วมกับชุด เครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 จังหวัดเลย

Development of scientific process skills Using discovery learning method in conjunction with a hand-made microscope fabrication for students in Grade7 Sri-sa-ard School in Loei province

อรพรรณ แสนหาสิ้ว ^{1} จิราภรณ์ ปัจฉิม ^{2} จุฑามาส ศรีจำนงค์ ^{3}

E-mail: jutamus001@hotmail.com

โทรศัพท์: 089-6419554

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงคเพื่อ (1) เปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง กล้องจุลทรรศน์ โดยใช้การจัดการ เรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ กลุมตัวอยาง ไดแก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใชในการวิจัย ประกอบดวย แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร และแบบวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ขอมูล โดยหาคาเฉลี่ย สวนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วยสถิติที

ผลการวิจัยพบวา (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการ ประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ ร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำ มือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ, ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์, ชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ

Abstract

The purpose of this research were to (1) comparing scientific process skills under the topic of microscopy, using discovery learning method in combination with a toolkit of hand-made microscopy inventions with students in Grade7 with a 70 percent threshold, (2) studying students' satisfaction with discovery learning management in combination with a toolkit of hand-made microscopy invention tools. The participants of this research were the Grade7 students from Sri-sa-ard School in Loei province. The instruments include; assemblies, scientific process skills measurements, and satisfaction measurements. Analyze the data by finding the average, standard deviation, and t test for one sample.

The findings showed that (1) First-graders study using discovery learning management in combination with a toolkit of hand-made microscopy inventions. Have scientific process skills, passing the statistically significant 70 percent threshold at the .05 level (2) First-graders studying using discovery learning management in combination with a toolkit of hand-made microscopy. There was the greatest level of satisfaction.

Keywords: Discovery Learning method, scientific process skills, hand-made microscopic fabrication toolkit

- -

¹ นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาวัดผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความเป็นมาของปัญหา

การเรียนรู้วิทยาศาสตร์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อให้ได้ทั้งกระบวนการและความรู้จากวิธีการ สังเกต การสำรวจตรวจสอบ การทดลอง แล้วนำผลที่ได้มาจัดระบบเป็นหลักการแนวคิดและองค์ความรู้ การจัดการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์จึงมีเป้าหมายที่สำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการทฤษฎีและกฎที่เป็นพื้นฐานในวิชาวิทยาศาสตร์มีทักษะที่สำคัญใน การศึกษาค้นคว้าและคิดค้นทางเทคโนโลยีนำความรู้ความเข้าใจในวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์พัฒนา กระบวนการคิด และจินตนาการ ความสามารถในการแก้ปัญหา และการจัดการทักษะในการสื่อสาร และความสามารถในการตัดสินใจ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนมีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอย่างหลากหลายเหมาะสมกับระดับชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่เปิดการเรียนการสอนพร้อมกันทั้ง 2 ระดับ คือระดับประถม ศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียนรวมทั้งหมด 283 คน ครูประจำการ จำนวน 21 คน และภายในโรงเรียนมีอาคาร เรียนทั้งหมด 2 อาคาร และหอประชุม 1 อาคาร มีพื้นที่ 2 ไร่ 3 งาน 66 ตารางวา ซึ่งจากการสำรวจหาข้อมูลและลงพื้นที่โรงเรียน ชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 ในการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยได้สอบถามครูผู้สอน รายวิชาวิทยาศาสตร์ ถึงเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอน พบว่า มีกล้องจุลทรรศน์ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ทำให้นักเรียนขาด ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการใช้กล้องจุลทรรศน์เบื้องต้น ซึ่งในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์จำเป็นต้องใช้กล้อง จุลทรรศน์ในการเรียนการสอนบ่อยครั้ง จึงเป็นปัญหาในการปฏิบัติงานทางด้านวิทยาศาสตร์ เนื่องจากต้องมีพื้นฐานความรู้ในการใช้ กล้องจุลทรรศน์ ซึ่งในการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์ ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ มีทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ จำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ

จากการศึกษาสภาพปัญหาที่มีผลต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้อง จุลทรรศน์ขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในการใช้กล้องจุลทรรศน์ สามารถนำความรู้ไปต่อยอดได้ในอนาคต และพัฒนานักเรียนให้มี ความรู้ความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เกิดการค้นคว้าด้วยตนเองและนำความรู้ไปใช้ให้ เกิดประโยชน์ในการเรียนและการพัฒนาตนเองต่อไป และใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง มีความคิด อิสระในการหาคำตอบ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจอันนำ ไปสู่การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ โดยเรียกวิธีการสอนในรูปแบบนี้ว่าเป็น การสอนแบบค้นพบ การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบเป็นวิธีการสอนที่จะช่วยส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วม หรือมีประสบการณ์ด้วยตนเอง ให้ทุกคนมีสิทธิและความรับผิดชอบ ในฐานะผู้นำและสมาชิกของสังคม จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง กล้องจุลทรรศน์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุด เครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับเกณฑ์ร้อยละ 70
- 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์ แบบทำมือ

วิธีดำเนินการวิจัย

- ประเภทของการวิจัย การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (วิจัยในชั้นเรียน)
- 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 21 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
  - 3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
    - 1. แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
    - 2. แบบวัดความพึงพอใจตอการจัดการเรียนรูจากการจัดการเรียนรูแบบค้นพบ
  - 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1. ผูวิจัยวิเคราะหปญหาการจัดการเรียนรูวิชาวิทยาศาสตรเรื่อง กล้องจุลทรรศน์จากการที่ไดสอบถามครูและสัมภาษณ นักเรียน
- 2. ผูวิจัยทำการทดสอบกอนการจัดการเรียนรูแบบค้นพบ (Discovery Method) โดยให้นักเรียนทำใบกิจกรรมเรื่อง องค์ประกอบของกล้องจุลทรรศน์ โดยมีระยะเวลาทำแบบทดสอบ 10 นาที
- 3. ดำเนินการจัดการเรียนรูแบบค้นพบ (Discovery Method) ร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำ มือโดยจัดการเรียนรูตามแผนการจัดการเรียนรูที่เตรียมไวและทแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร คือชุดกิจกรรมนัก สำรวจจิ๋ว
- 4. ตรวจคะแนนความสามารถของการพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นนำคะแนนที่ได้มา วิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อประเมินที่ได้จากการทดลอง
- 5. เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรูแลวใหทำการประเมินการจัดการเรียนรูโดยใหนักเรียนทำแบบวัดความพึงพอใจตอการ จัดการเรียนรู
  - 5. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 1. เปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง กล้องจุลทรรศน์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุด เครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบ ร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ กับเกณฑ์ร้อยละ70
  - 2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

- 1. การเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับ ชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ กับเกณฑ์ร้อยละ 70
- **ตาราง 1** ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ กับเกณฑ์ร้อยละ70

กิจกรรม	n	คะแนน เต็ม	$\bar{x}$	S	t	P
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	20	15	11.5	2.8	12.9*	.000

^{*}p<.05

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2. การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุด เครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ

ตาราง 2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมหลังได้รับการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์ กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ											
กิจกรรม	ความพึงพอใจ					N	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปล		
	5	4	3	2	1	IN	។ សេវ	3.0.	ผล		
1.ครูมีการเตรียมการสอนที่ดี	18	2	0	0	0	20	4.9	0.3	มากที่สุด		
2.การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียน	8	10	2	0	0	20	4.3	0.6	มาก		
3.เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	14	6	0	0	0	20	4.7	0.5	มากที่สุด		
4.ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	13	7	0	0	0	20	4.7	0.5	มากที่สุด		
5.กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน	17	3	0	0	0	20	4.9	0.4	มากที่สุด		
6.ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคล	15	4	1	0	0	20	4.7	0.6	มากที่สุด		
7.ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมกันอภิปราย	20	0	0	0	0	20	5.0	0	มากที่สุด		
8.กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ	19	0	1	0	0	20	4.9	0.4	มากที่สุด		
9.ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา	13	4	3	0	0	20	4.5	0.7	มาก		
10.ครูใช้วิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย	12	8	0	0	0	20	4.6	0.5	มากที่สุด		
11.ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	18	2	0	0	0	20	4.9	0.3	มากที่สุด		
12.ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน	19	1	0	0	0	20	5.0	0.2	มากที่สุด		
13.ครูส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต	17	1	2	0	0	20	4.8	0.6	มากที่สุด		
หรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ	17	1			U	20	4.0	0.0	94 11 1 1 1 P 1 P 1		
14.ครูตั้งใจสอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน	19	1	0	0	0	20	5.0	0.2	มากที่สุด		
ในการทำกิจกรรม	19	1	U	U		20	5.0	0.2	M III IN IP IN		
15.นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ดีขึ้น	20	0	0	0	0	20	5.0	0	มากที่สุด		
รวม	242	49	9	0	0	300	4.78	0.39	มากที่สุด		

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ ร่วมกับชุดเครื่องมือการ ประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

- 1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์ แบบทำมือ มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่านักเรียนกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 20 คน ประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จากการทำแบบประเมิน จำนวน 15 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยรวม 11.5 ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์ กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีกระบวนการคิดที่ดีมากขึ้น ซึ่งกระบวนการคิดที่ดีเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ดีขึ้น นอกจากนั้นนักเรียนมีการส่งเกต โดยการออกสำรวจบริเวณรอบโรงเรียนชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 โดยมีครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดและฝึกกระบวนในการสังเกต ช่วยขึ้แนะบริเวณที่สามารถเห็นสิ่งมีชีวิตโดยที่ใช้กล้องจุลทรรศน์ แบบทำมือส่องเห็น ซึ่งทำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตน์ธิ กานต์ งามแสนเลิศ (2562) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้แบบค้นพบ เรื่อง การเคลื่อนที่แนวตรง ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นการเรียนรู้ที่ เน้นการเรียนรู้ เน็นการเรียนรู้ เน็นการเรียนรู้ เน็บค้นพบ มีมโน ทัศน์ฟิสิกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณท์ที่กำหนด (ร้อยละ 60)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ ร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือ พบว่า กลุ่มเป้าหมายกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ชุมชนศรีสะอาด เทศบาล 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้อง จุลทรรศน์แบบทำมือ ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ประเมินระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.78 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบการจัด กิจกรรมมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมภายนอกห้องเรียน ได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ และครูผู้สอนรวมทั้งบรรยากาศใน ห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้จึงทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือรัน และพร้อมที่จะเรียนรู้ อีกทั้งผู้เรียนได้มีการสำรวจลังเกต สิ่งมีชีวิตที่อยู่รอบตัว โดยใช้กล้องจุลทรรศน์ที่ประดิษฐ์ขึ้นเอง จึงทำให้มีความสุขสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างมาก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นช่วงวัยที่เปิดกว้างทางความคิด และสอดคล้องกับจิตวิทยาศาตร์ที่ผู้เรียนมีความอยากรู้ อยากเห็น จึงมีความกระตือรือรันในการหาคำตอบโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของคฑาไชย ทักษ์ สิทธา และคณะ(2560) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการแนะแนวทาง เรื่อง การ ประยุกต์ตรีโกณมิติที่ส่งเสริมการคิดเชิงทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ ค้นพบให้ความสำคัญกับการเตรียมความรู้ของนักเรียนที่จำเป็นต่อการค้นพบ การเลือกปัญหาที่นักเรียนสนใจ การเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น การแนะแนวทางการแก้ยักกัน จึงทำให้นักเรียนมีความสุข และสนุกกับการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

- 1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์ แบบทำมือ มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ ร่วมกับชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์ แบบทำมือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1. ชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือนั้น เป็นชุดประดิษฐ์ที่ยังไม่มีความคงทนแข็งแรง และมีโครงสร้างที่ อาจจะเสียหายได้ง่าย หากนำไปต่อยอดควรที่จะทำโครงสร้างชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์ให้คงทนและมีความแข็งแรงต่อ การใช้งาน
- 2. ควรนำชุดเครื่องมือการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์แบบทำมือร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ ด้วย เช่นการจัดการเรียนรู้ แบบ 5E เพื่อเปรียบเทียบและดูข้อแตกต่าง จะได้พัฒนาและเห็นข้อแตกต่างที่ดีที่สุด
- 3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่อยู่ในระดับมากที่สุดหลังจากการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ ผู้สอนควรศึกษาหา แนวทางการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมอีก เพราะจะได้ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
- 2. ควรมีเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสะท้อนกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบให้ชัดเจน ครบถ้วนทุกขั้นตอนเพื่อให้ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ

เอกสารอ้างอิง

กัญญาพัชร ยอดกลาง. (2565). **รูปแบบการเรียนการสอนการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Method)**.

https://www.gotoknow.org/posts/677638

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)**ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตร
  แห่งประเทศไทย จำกัด.
- คฑาไชย ทักษ์สิทธา และคณะ. (2560). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการแนะแนวทาง เรื่อง การประยุกต์ตรีโกณมิติที่ส่งเสริมการคิดเชิงทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.

วิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

รัตน์ธิกานต์ งามแสนเลิศ. (2562). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้แบบค้นพบ เรื่อง การเคลื่อนที่แนวตรง**ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนคริบทรวิโรฒ